ACT

VCA

CREATIEVE COALITIE

p.a. Oostenburgervoorstraat 152
1018 MR Amsterdam
secretaris@decreatievecoalitie.nl
www.decreatievecoalitie.nl

ABC

Aan de Woordvoerders cultuur
Tweede Kamer der Staten-Generaal
CC De demissionair minister van Onderwijs,
Cultuur en Wetenschap

Kunstenbond

Postbus 20018
2500EA Den Haag

Amsterdam, 8 juni 2021

Mooiedingenmakers

Geachte Kamerleden,

Er gaat iets niet goed met de coronasteun voor de culturele en creatieve sector. De ruim 900 miljoen euro staatssteun komt niet terecht op plekken waar de nood het hoogst is, terwijl deze elders grotendeels op de plank blijft liggen.

BRAM

Het enige te rechtvaardigen doel voor de massale inzet van specifieke publieke middelen voor deze sector is om schade te compenseren die wordt geleden als gevolg van overheidsingrijpen om de Coronapandemie te beteugelen.

Voor onze sector betekent de (intelligente) lockdown gedeeltelijke of volledige sluiting en verlies van opdrachten. Massaal verlies aan werk en inkomen.

Dat wil zeggen dat de staatssteun voor de culturele en creatieve sector moet worden ingezet om makers, instellingen en ondernemingen in de culturele en creatieve sector te ondersteunen (brede stelselopvatting van de sector) en om makers en artiesten aan het werk te houden zodat zij inkomsten kunnen genereren.

Er is € 906 miljoen aan specifieke steun voor de sector vrijgemaakt vanwege het afwijkende karakter van de sector. Dit werd gebaseerd op een geschat gemis aan publieksinkomsten van 4,5 miljard euro. Het kabinet constateert dat de kunst- en cultuursector met de horeca en evenementenbranche zwaar is getroffen door de maatregelen om het virus onder controle te krijgen.[1]

[1] Brief steunpakket derde kwartaal van 27 mei

Nieuw Geneco

Auteursbond

De crisis begon met de vaststelling dat 60% van mensen in de kunsten werkt als freelancer. Dit was een van de overwegingen om tot een specifiek steunpakket voor de culturele sector te komen.[2] Inmiddels staat vast dat juist deze groep freelancers, de zzp'ers en flexwerkers de klappen moet opvangen en met **lege handen** achterblijven. De generieke steun voor deze groep werkenden (TOZO, TONK) is marginaal en slecht toegankelijk.

Minister Van Engelshoven gaf aan dat 'het overall beeld is dat de steun goed gewerkt heeft'.[3] Ze trekt in haar brief als voorlopige conclusie (over de eerste 300 miljoen) dat deze aanvullende steun bij deze instellingen een negatief exploitatieresultaat heeft voorkomen en daarmee de overkoepelende doelstellingen van dit deel van het eerste steunpakket - culturele organisaties door steun overeind houden en banen behouden – lijken te zijn bereikt.

Cinesud

Het glas is bij de minister wel heel erg halfvol. En bovendien wel heel erg gericht op een smalle stelselopvatting. **Zelfstandigen en flexwerkers** in de sector staan veelal met **lege handen**, en ook ondernemingen kampen met grote verliezen.

Dit concludeert ook de Raad voor Cultuur: 'de steun is niet evenredig terechtgekomen op de plekken waar de nood het hoogst was. Dit was met name nadelig voor zzp'ers, vrije producenten en lokale culturele instellingen.'

BNI

Trickle down werkt niet, subsidie druppelt onvoldoende door in de keten. Ook het onderzoek van de Boekmanstichting met de scherpe titel 'Ongelijk getroffen, ongelijk gesteund' trekt deze conclusie. In de grafiek hieronder combineren wij de figuren 4.11 en 4.13 uit het Boekman-rapport om aan te tonen dat in de meeste sub-sectoren tweederde van de ontvangen coronasteun op de plank bleef liggen. Dit geld is dus niet gedeeld met de zelfstandigen en flexwerkers in de sector. In de theatersector bleef zelfs veel meer dan het aan coronasteun ontvangen bedrag op de plank liggen. Alleen bij de vrije theaterproducenten en vooral de poppodia was het ontvangen bedrag aan specifieke coronasteun verre van afdoende om de verliezen op te vangen.

VLS

Dit is naar ons oordeel niet uit te leggen en het wijst op een structurele onevenwichtigheid tussen werkenden en werk-/opdrachtgevers. Publieke middelen die bedoeld zijn om in het hier en nu geleden schade te compenseren, blijven steken bij instellingen die helemaal geen schade lijden. Er worden reserves gevormd, terwijl er verderop in de keten in de betreffende periode door individuen (met gezinnen) juist wel enorme schade wordt geleden.

[2] Motie van het lid Jetten c.s. over een steunpakket voor de culturele sector

[3] BNR 7 juni jl. https://www.bnr.nl/cultuur/10443774/heropening-cultuursector-voor-veel-zzp-ers-te-laat

WMF

Belangenvereniging Buitentheater

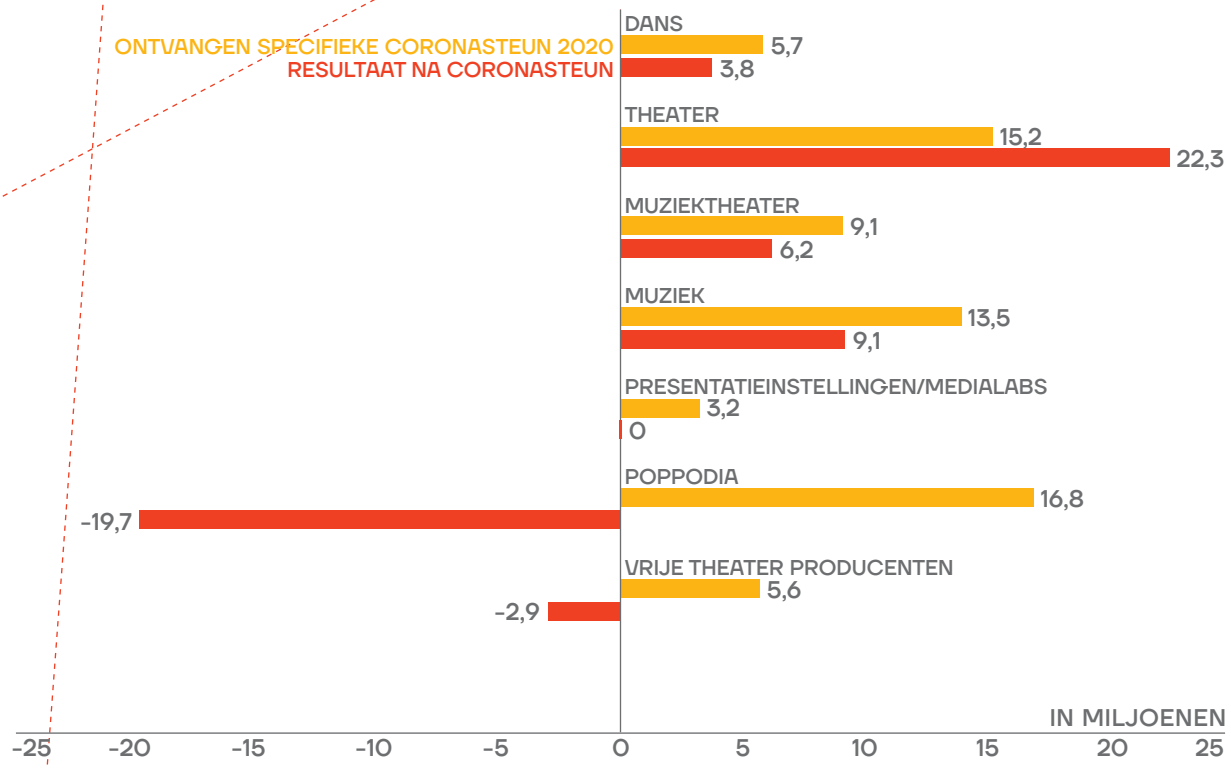

OVERZICHT ONTVANGEN SPECIFIEKE STEUN 2020 (MinOCW) **fig 4.11 uit Boekman rapp**
T.O.V. JAARRESERVES NA CORONASTEUN (bij de onderzochte instellingen) **figuur 4.13 uit Boekman rapp**

De Creatieve Coalitie en de Kunstenbond willen **afspraken maken** met de culturele instellingen over het betalen van verplaatste boekingen, uitgestelde opdrachten en annuleringen vanuit gereserveerde middelen bij instellingen. Daarnaast willen we overleg over de verdeling van de middelen uit het vierde steunpakket. Ketenoverleg over een eerlijke verdeling van noodsteun is namelijk hard nodig: fair chain en fair share; gezamenlijk overleggen en afspraken maken met alle schakels in de keten.

Trickle down afspraken

Zorg dat de minister gezamenlijke afspraken tussen vertegenwoordigers van werkenden en instellingen en organisaties over het doordruppelen van Coronasteun verplicht stelt.[4]

> Deze manier om geld bij de noodlijdende zzp'ers te krijgen kost de minister niets extra, want dit geld is al uitgegeven of voorzien in de voorjaarsnota 2021. (En het wás de bedoeling dat daarvan ook de zzp'ers van werk en inkomen voorzien worden.)

> De 'Regeling op het specifiek cultuurbeleid' bevat al een verplichting tot het voeren van de sociale dialoog en het implementeren van de Fair Practice Code. Daarnaast bevat ze ook een bepaling over de omgang met reserveringen.[5]

[4] Omwille van de haalbaarheid, het effect en vanwege de uitkomsten uit het Boekman-rapport denken wij hierbij primair aan de BIS-instellingen en de meerjarig gefinancierde organisaties.

[5] Art. 2.16 en Art. 3.6 lid 1 Regeling op het specifiek cultuurbeleid https://wetten.overheid.nl/BWBR0027597/2020-09-08

BOK
Platform BK
Samen1stem

> De infrastructuur (onderhandelingstafel) is er ook al: Platform ACCT, het sectorale arbeidsmarktplatform kan deze dialoog faciliteren.
> Monitoring en betrokkenheid zijn van belang. Zorg dat het ministerie van OCW en de Raad voor Cultuur als toehoorder aanwezig zijn bij het maken van afspraken over Trickle Down, net als destijds bij de totstandkoming van de SER-rapporten (waaronder 'Passie Gewaardeerd') en het opstellen van de Arbeidsmarktagenda.

Zo kunnen met nog niet uitgegeven coronasteungelden (eerste en tweede specifieke pakket) de werkenden in de sector worden gesteund. Daarmee kan Coronasteun, die over 2020 werd uitgekeerd en ontvangen - en bedoeld was in 'het verleden' te worden uitgegeven - ook met activiteiten uit 2020 worden gematcht.

> *Wij denken dan onder andere aan het aanvullen tot 100% van het afgesproken bedrag van geannuleerde afspraken, maar die nu tegen betaling van een lager percentage werden geannuleerd.*
> *Daarnaast denken we bijvoorbeeld aan het betalen van de uren die mensen hebben besteed aan opleidingen/trainingen via een aanvraag bij Werktuig PPO, het scholings-instrument van de culturele en creatieve sector. ('leren in de baas zijn tijd')*

Trickle up afspraken

> Zorg voor een grotere inzet van middelen van het Vierde Steunpakket direct gericht op werkenden, zelfstandigen en werknemers met tijdelijke contracten. Richt de beschikbare 25 miljoen om culturele professionals te ondersteunen volledig en direct op hen. Haal de € 3 miljoen voor leenfaciliteiten bij Cultuur + Ondernemen en de € 3,5 miljoen aanvullende steun voor het Kickstart Cultuurfonds uit andere middelen.
> Kijk naar het succesvolle en net gepresenteerde Nationale Podium Plan[6], nu alleen nog beschikbaar voor Jazz- en Wereldmuziek, maar breder toepasbaar. Het plan via matching en suppletie koppelt uitvoerend kunstenaars, artiesten, podia en fair practice aan elkaar. Zeker met het oog op het aankomende podiuminfarct (ophoping van doorgeschoven optredens en voorstellingen) is het noodzakelijk om ruimte te bieden om ook op andere locaties betaalbaar optredens en voorstellingen te kunnen programmeren. Dat betekent in elk geval mogelijkheden ook voor alle andere muzieksoorten en theatergezelschappen en acteurs. En biedt deze regeling een stimulans nu de sector kan heropstarten. Hiervoor zou binnen het huidige Podium Plan € 1,5 miljoen uitgetrokken kunnen worden.

BCMM

Eenmalige compensatie

DDG

Wij pleiten voor een eenmalige compensatie voor kleine ondernemers uit de culturele en creatieve sector om deze zzp'ers te herkapitaliseren zoals ook het Centraal Planbureau bepleit. Een eenmalig bedrag van € 5.000,- voor alle creatieve professionals met tenminste 30%

[6] https://nationaalpodiumplan.nl/
https://www.volkskrant.nl/cultuur-media/nationaal-podiumplan-moet-zorgen-voor-een-betere-subsidiering-van-muzikanten~b1f8ecbc/

Gehrels Muziekeducatie

omzetverlies en geen recht op TVL. Een eenmalige compensatie voor kleine ondernemers uit de culturele en creatieve sector is een concreet alternatief en een relatief simpel uitvoerbare oplossing om deze coronaperiode te overbruggen. Op de vraag 'met welk eenmalig bedrag ter overbrugging ben jij uit de brand geholpen?', volgt een mediaan bedrag van 5.000 euro. Dit noodzakelijk compensatiebedrag is ruim lager dan de opgegeven gemaakte bedrijfskosten (7.000 euro) en inkomensdaling (10.000 euro), en geeft daarmee blijk van realisme binnen de sector. Deze cijfers zijn te toetsen aan de cijfers die het CBS publiceert over de culturele en creatieve sector.[7] Het CPB biedt nadere argumentatie met de maart raming van het Centraal Economisch Plan 2021.[8]

TOZO

Schrappen van de partnerinkomenstoets, en perspectief bieden door bijverdienen zonder verrekening met de uitkering tot 1,5 keer het minimumloon toe te staan. Stimuleren in plaats van demotiveren om ook kleine opdrachten te aanvaarden.

Het voeren van de sociale dialoog en collectief onderhandelen door zzp'ers is een kwetsbaar proces omdat vanuit een precaire positie moet worden onderhandeld die kenmerkend anders is dan de dialoog tussen werknemers en werkgevers. **Uw steun hierbij is daarom ook onontbeerlijk**. De Raad voor Cultuur concludeert dat het moeizaam gaat met de implementatie van de Fair Practice Code en vindt dat fair practice en eerlijke betaling van werkenden veel hoger op de agenda hoort. Wij vragen u om dit bij de minister af te dwingen en werkenden een stok achter de deur te geven **om tot het maken van afspraken te komen**.

De Creatieve Coalitie is van harte bereid om bovenstaande punten verder toe te lichten. U kunt hiervoor contact opnemen met Caspar de Kiefte, caspardekiefte@kunstenbond.nl (06-51638098) of Peter van den Bunder petervandenbunder@kunstenbond.nl (06-42562532) van de Kunstenbond.

Met hartelijke groet,

Ruud Nederveen
Voorzitter Creatieve Coalitie

[7] https://www.cbs.nl/nl-nl/maatwerk/2021/11/omzet-en-inkomenspositie-zzp-ers-in-culturele-sector

[8] CPB: bij veel zzp'ers en flexwerkers zijn de spaartegoeden vorig jaar juist aangesproken. Een vorm van schade betreft zzp'ers waarvan de balans is verslechterd door aangegane extra leningen en het interen op reserves. https://www.cpb.nl/centraal-economisch-plan-cep-2021

Dichter bij Leeuwarden

VPT

De Creatieve Coalitie maakt deel uit van de Taskforce Culturele en Creatieve sector en bestaat 45 organisaties die samen meer dan 50.000 werkenden in de culture en creatieve sector vertegenwoordigen:

ABC, Artiesten Belangen Centrum

ACT, Belangenvereniging voor professionele acteurs Nederland

ADC, Assistant Directors Club Nederland

Auteursbond (inclusief Netwerk Scenarioschrijvers)

BAM! De Beroepsvereniging voor Auteur-Muzikanten

BAU, Dance & Performance Platform_Amsterdam

BBK, Beroepsvereniging van Beeldende Kunstenaars

BCMM, Beroepsvereniging voor Media componisten

Belangenvereniging Buitentheater

BIM, Beroepsvereniging van Improviserende Musici

BNI, Beroepsvereniging Nederlandse Interieurarchitecten

BNS Crisp, Beroepsvereniging voor Interieurstylisten

BOK, Stichting Beroepsorganisatie Kunstenaars

BRAM, Beroepsvereniging Rondleiders, Acteurs en Museumdocenten

Cinesud, netwerkorganisatie voor makers van de (Limburgse) filmsector

Circuspunt, het platform voor het (verenigde) Nederlandse circusveld

Dansbelang NBDO, Nederlandse Belangenvereniging voor Dansprofessionals en -Ondernemingen

Dansondernemers Nederland

DDG, Dutch Directors Guild – Belangenvereniging voor regisseurs

Dichter bij Leeuwarden, platform voor woordkunst

DLG, Dutch Location Guild

DuPho, Dutch Photographers, de beroepsorganisatie voor professionele fotografen

FNV Media & Cultuur

Gehrels Muziekeducatie

Kunstenbond

Mooiedingenmakers, makers van mooie dingen in Noord-Nederland

NAA, Nederlandse Agenten Associatie

NCE

NVZ

DLG

New Noardic Wave

VCTN

Platform Aanvang!

UIMA

NBF, Nederlandse Beroepsvereniging voor Film- en televisiemakers
NCE, Nederlandse vereniging van Cinema-Editors
New Noardic Wave, Frysk film en media platfoarm
Nieuw Geneco, Nieuw Genootschap Nederlandse Componisten
NSC, Netherlands Society of Cinematographers
NVJ, Nederlandse Vereniging van Journalisten
NVZ, Nederlandse Vereniging van Zangpedagogen
Platform Aanvang!, Initiatief voor discussie, informatie en draagvlak over de podiumkunstensector in Nederland
Platform BK, Vereniging Platform Beeldende Kunst
Platform voor Freelance Musici
Samen1stem, Vakvereniging voor stemacteurs, voice-overs, vertalers, regisseurs en technici
UIMA, United Independant Music Agencies
VCA, Vereniging Constructief Audio
VCTN, Beroepsorganisatie voor muziekauteurs, componisten en tekstschrijvers in Nederland
VLS Vereniging Leraren Schoolmuziek
VONKC, Vereniging Onderwijs Kunst en Cultuur
VPT, Vereniging voor Podiumtechnologie
VVFE, Vereniging voor Freelance Event Professionals
WMF, World Music Forum voor wereldmuziek in Nederland

VONKC

NVJ

Dansondernemers Nederland

VVFE